

Copacii de biotop – importanți pentru biodiversitate

Автор(и): Растителна защита
Дата: 15.04.2021 Брой: 4/2021

De 85 de ani, la începutul lunii aprilie, se sărbătorește Săptămâna Pădurii, subliniind importanța bogăției verzi și a bunelor practici pentru protecția și conservarea speciilor de arbori și a biodiversității. O parte importantă a practicilor silvice o constituie arborii vii și cei morți în picioare – arborii biotop cu caracteristici speciale care oferă habitate pentru alte organisme vii.

Săptămâna Pădurii se sărbătorește în țara noastră în fiecare prima săptămână completă din aprilie începând din 1925, când a fost introdus al optulea Legea Pădurilor pentru Bulgaria. Tot acestei legi îi datorăm și înființarea primei Zile a Împăduririi de după Eliberare, într-o perioadă în care țara noastră suferă din cauza inundațiilor, eroziunii și secetei. În primul an al Zilei Împăduririi (12 aprilie 1925), au fost plantați 420.000 de puieți forestieri și au fost însămânțați 20 kg de semințe forestiere; în anul următor aceste cifre au fost de 3.120.000 de puieți și, respectiv, 208 kg

de semințe. Sărbătoarea s-a transformat în Săptămâna Pădurii în 1934 și include de atunci o varietate de evenimente – de la activități de împădurire până la prelegeri.

Nu întâmplător, motto-ul Săptămânii Pădurii din acest an (7–11 aprilie 2021) este „Pădurea este Sănătate!”. Pentru că pădurile sunt sursa nu doar a sănătății forestiere, animale și umane, ele sunt și instrumentul cheie în combaterea schimbărilor climatice și a biodiversității tot mai reduse, necesare pentru desfășurarea echilibrată a tuturor proceselor naturale. Pădurile sunt forța vitală a societății noastre, deoarece, conform datelor Societății Bulgare pentru Protecția Păsărilor, ele reușesc să absoarbă aproximativ 2 miliarde de tone de dioxid de carbon în fiecare an, sunt un loc de recreere și turism, și în plus furnizează o mare parte din apa potabilă și asigură hrană pentru o mare parte a populației.

Arborii biotop – importanți pentru biodiversitate

În diferitele lor stadii de dezvoltare și existență, arborii rămân componenta principală pentru funcționarea corectă a ecosistemelor forestiere naturale. O parte importantă a practicilor silvice o constituie arborii vii și cei morți în picioare cu caracteristici speciale care oferă habitate pentru alte organisme vii. Aceștia sunt arborii biotop, despre care este important de știut că nu au valoare egală în ceea ce privește nevoile speciilor individuale și ale diferitelor organisme.

Care sunt principalele tipuri de arbori biotop?

Arbori veterani – arbori bătrâni cu dimensiuni apropiate de maximul pentru specia respectivă de arbore. Importanța lor pentru păstrarea diversității genetice și de specii este de o semnificație excepțională.

Arbori cu cavități – oferă adăpost și o bază de hrană pentru un grup mare de locuitori ai pădurii. Ciocănitorile joacă un rol extrem de important, deoarece creează cavități care servesc drept habitate pentru specii secundare de utilizatori. În unele dintre cavități se formează condiții microclimatice specifice, potrivite pentru dezvoltarea anumitor insecte.

Arbori cu acoperire semnificativă de mușchi, licheni și ciuperci – aceștia sunt arbori bătrâni cu o poziție și vârstă specifică care creează condiții favorabile pentru dezvoltarea speciilor vegetale menționate mai sus pe ei.

Arbori în care părți ale coroanei sunt detașate de trunchi – oferă fisuri, crăpături și spații în spatele scoarței, adesea folosite pentru hrănire și cuibărit. Astfel, în spațiul liber de sub scoarța detașată pot locui diverse specii animale, cum ar fi cojoaica (*Certhia familiaris*) și ținta (*Sitta europaea*), care își construiesc cuiburile acolo.

Arbori cu vârf rupt sau bifurcat, coroană în formă de umbrelă sau ramuri mari – oferă oportunități pentru unele specii mari de păsări, cum ar fi vulturii, ulii, stârcii, barzele și altele, să-și construiască cuiburile pe coroanele lor.

Arbori înalți izolați (solitari) – oferă o bună vizibilitate și sunt adesea folosiți de păsările de pradă atunci când caută pradă. Sunt deosebit de valoroși atunci când sunt situați la marginea pădurii și mărginesc zone deschise sau corpuri de apă.

Arbori cu semne de utilizare de către organisme animale – prezența cavităților, găurilor, cuiburilor, resturilor de hrană și altele sunt indicatori că arborii au fost folosiți de diferite specii.

Arbori care oferă o bază de hrană – semințele și fructele lor servesc drept hrană pentru animalele sălbatice.

Specii de arbori cu participare singulară în compoziția arboretului – ajută la creșterea diversității de specii.

Grupuri de arbori în jurul zonelor umede sau al izvoarelor din pădure – astfel de situri din pădure creează condiții biofizice unice și adesea izolate care sunt importante pentru existența unui număr de specii mezofite.

Grupuri de arbori în jurul aparițiilor unor specii rare de plante – unele specii rare de plante cu cerințe ecologice specifice au nevoie de prezența continuă a arborilor și a unui mediu forestier.

Arbori morți în picioare – joacă un rol important în funcționarea și productivitatea ecosistemelor forestiere. Lemnul mort este o condiție prealabilă pentru dezvoltarea diferitelor specii de licheni, mușchi, ciuperci și numeroase animale nevertebrate și vertebrate. În scopul silviculturii moderne durabile, este recomandabil să se conserve grupuri de arbori biotop care formează „insule de biodiversitate”.

Este recomandabil ca arborii biotop, sau cei care au potențialul de a deveni astfel dar încă nu posedă întregul set de caracteristici, să fie marcați. De exemplu, în cadrul proiectului „Managementul Forestier Durabil în Siturile Natura 2000 din Regiunea Smolean”, implementat de Federația Green Balkans, au fost dezvoltate șabloane cu o siluetă stilizată a unei ciocănițoare, care sunt folosite de pădurari pentru a marca arborii biotop.